

[Hem](#) > ... > [Dina Rättigheter](#) > [Grundläggande Rättigheter](#) > [Slovakia](#)Innehåll inlagt av
Slovakien

Nationella domstolar och icke-rättsliga organ

Slovakien

[Nationella domstolar](#)[Nationella människorättsinstitut](#)[Ombudsman](#)[Människorättsorganisationer för särskilda områden](#)[Övriga](#)

Nationella domstolar

[Förteckning över domstolar](#)

Den rättsliga ramen för skyddet av mänskliga rättigheter och grundläggande fri- och rättigheter i Slovakien är Slovakiens författning (460/1992 i lagsamlingen, i gällande lydelse). Författningen är Slovakiens grundlag och överordnad övrig lagstiftning. I avdelning II i författningen (kapitlen 11-54) finns bestämmelser om skydd av grundläggande mänskliga fri- och rättigheter. Där finns även bestämmelser om politiska rättigheter, minoriteters rättigheter, ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter, rätten till skydd av livsmiljö och kulturarv samt rätten till rättsligt och annat skydd. Skyddet för de grundläggande fri- och rättigheterna gäller utan hänsyn till kön, ras, hudfärg, språk, tro eller religion, politisk eller annan åskådning, nationalitet eller socialt ursprung, folkgrupp eller etnisk grupp, förmögenhet, börd eller annan ställning. Ingen får vållas skada, gynnas eller missgynnas av dessa anledningar. Ingens rättigheter får heller kränkas för att denne hävdar sina grundläggande fri- och rättigheter (kapitel 12.2 och 12.4 i författningen). I Slovakien åtnjuter utlänningar de grundläggande fri- och rättigheter som garanteras i författningen, såvida inte dessa uttryckligen gäller slovakiska medborgare, och de har även asylrätt (kapitlen 52.2 och 53). I grundlagen om statens säkerhet vid krig, krigstillstånd, undantagstillstånd och katastroftillstånd regleras villkoren för och omfattningen av begränsningar av grundläggande fri- och rättigheter samt skyldigheter i sådana situationer (lag 227/2002).

Enligt kapitel 46 i författningen kan alla hävda sin lagenliga rätt till oberoende och opartisk prövning i domstol eller, i sådana fall som anges i lag, vid en annan slovensk myndighet. I de konkreta fallen kan hela skalan av mänskliga rättigheter beröras, dvs. mänskliga rättigheter och grundläggande friheter som kan begränsas eller inte begränsas lagvägen. Rättsligt kan det handla om medborgerliga, politiska, ekonomiska, sociala, kulturella och andra rättigheter som garanteras i Slovakiens författning, grundlagar, lagar och andra rättsregler, liksom även i internationella överenskommelser om mänskliga rättigheter och grundläggande friheter (*international human rights law*) som Slovakien måste följa. Domstolar får inte hindras att pröva beslut som gäller grundläggande fri- och rättigheter.

Var och en som gör gällande att hans eller hennes rättigheter har kränkts genom ett myndighetsbeslut kan vända sig till domstol för rättslig prövning av beslutet, om inte annat föreskrivs i lag. Författningen och andra rättsakter garanterar här att alla har rätt till gottgörelse för skador som vållats genom olagliga myndighetsbeslut. Det kan då handla om beslut som fattats av domstol, andra myndighetsbeslut eller om oriktiga åtgärder från en myndighets sida. Detta regleras närmare i lag 514/2003 om skadeansvar vid offentlig

myndighetsutövning. Där anges att staten ansvarar för skador som offentliga myndigheter vållat i sin myndighetsutövning (även kommuner och lokala organ på högre nivå). Vidare stadgas det om förhandling på förhand om ersättningskrav och rätt till retroaktiv ersättning.

I enlighet med artikel 46 i författningen garanteras i § 3 i civilprocesslagen att man har rätt att domstolsvägen skydda rättigheter som hotas eller kränks. I civilprocesslagen regleras hur domstolen och parter i mål ska förfara. Syftet är att parternas rättigheter och intressen ska skyddas på ett rättvist sätt, att lagar och skyldigheter iakttas och andra personers rättigheter respekteras. Enligt civilprocesslagen ska domstolarna pröva och avgöra tvister och andra rättsliga ärenden samt besluta om verkställighet av avgöranden som inte efterlevts frivilligt. De ska samtidigt se till att rättigheter respekteras liksom fysiska och juridiska personers genom lag skyddade intressen. Rättigheter får heller inte missbrukas så att det drabbar dessa personer.

Enligt § 7.1-2 i civilprocesslagen ska domstolar i civilrättsliga mål pröva och avgöra tvister och andra rättsliga ärenden som rör medborgarrätt, arbete, familj, handel och ekonomi, under förutsättning att inte någon annan myndighet är behörig enligt lag. I civilrättsliga förfaranden ska domstolar även granska om offentliga myndigheters beslut, åtgärder eller förfaranden är lagliga. De ska också avgöra om lokala myndigheter i lokala ärenden utfärdat bindande förordningar som överensstämmer med lagstiftningen. Vidare ska de granska om statlig förvaltning följt regeringens förordningar, allmänt bindande ministerdekret och andra statliga organs föreskrifter. Förutsättningen är dock att inte någon annan myndighet är behörig enligt lag. Lagstiftningen avgör om civilrättsliga förfaranden är aktuella även i andra fall.

Allmänna domstolar

I Slovakien ska domstolarna vara självständiga och opartiska. På alla nivåer ska domstolsväsendet stå fritt från andra statliga organ.

Domstolsförfarandet bygger på principen om två instanser, där man kan överklaga domstolsbeslut som meddelats i första instans, dvs. av distriktsdomstol. Överinstans (vid ordinärt överklagande) är de regionala domstolarna.

De allmänna domstolarna består av högsta domstolen, den särskilda brottmålsdomstolen, 8 regionala domstolar och 45 distriktsdomstolar. Dessa beslutar i alla ärenden som inte omfattas av författningsdomstolens exklusiva behörighet. dvs. de avgör civilrättsliga mål och brottmål. De ska även granska om offentliga myndigheters beslut och åtgärder är lagliga (förvaltningsmål). I Slovakien finns det i dag inga militärdomstolar.

Förvaltningsdomstolar

Om offentliga myndigheters beslut och åtgärder är lagliga granskas på grundval av bestämmelserna i del fem i civilprocesslagen (lag 99/1963).

Förvaltningsdomstolarna prövar klagomål eller överklaganden rörande lagligheten hos myndigheters beslut och förfaranden. Förvaltningsdomstolarna prövar även beslut som fattas och förfaranden som tillämpas av lokala myndigheter, intresseföreningar, andra juridiska personer samt fysiska personer, om dessa är bemyndigade enligt lag att fatta beslut som påverkar fysiska och juridiska personers rättigheter. Med myndighetsbeslut avses beslut som fattas inom ramen för administrativa förfaranden samt andra beslut som fastställer, ändrar eller upphäver fysiska eller juridiska personers rättskapacitet eller skyldigheter eller varigenom fysiska eller juridiska personers rättigheter, rättsligt skyddade intressen eller skyldigheter påverkas direkt. "Myndighetsförfarande" kan även avse underlåtenhet att vidta åtgärder. I förvaltningsärenden granskar domstolar förslag om att offentliga myndigheter ska åläggas att påverka fysiska och juridiska personers rättigheter och skyldigheter när det gäller offentlig förvaltning. De ska även besluta om åtgärder för att verkställa myndighetsbeslut genom förfarandet enligt § 250b och 250u. I förvaltningsärenden ska domstolarna tillhandahålla skydd mot offentliga myndigheters olagliga åtgärder och bedöma om utländska förvaltningsorgans beslut ska verkställas. I valärenden arbetar och beslutar domstolarna i enlighet med bestämmelserna i denna del samt särskilda föreskrifter. Detsamma gäller ärenden om politiska partiers och rörelsers registrering. På motsvarande sätt ska domstolarna följa särskilda föreskrifter eller agera om granskningen av offentliga myndigheters beslut föreskrivs i internationella överenskommelser som Slovakien är bundet av.

Det kan röra sig om följande:

- Åtgärd respektive beslut rörande klagomål mot förvaltningsorgans beslut och åtgärder.
- Åtgärd respektive beslut rörande överklaganden av förvaltningsorgans ogiltiga beslut.
- Åtgärd mot offentliga myndighets passivitet.
- Skyddsåtgärder mot offentliga myndigheters olagliga åtgärder.
- Särskild annan åtgärd (exempelvis i valärenden).

Detta regleras i detalj i § 244–250zg i civilprocesslagen.

Domstolarna får inte ändra bindande bestämmelser som antagits av den ”verkställande makten” (sekundärlagstiftning). Enligt artikel 144.2 i författningen kan domstolen emellertid, om den anser att någon annan lagstiftning eller lagbestämmelse med anknytning till ett mål under prövning strider mot författningen, en grundlag, en internationell överenskommelse med företrädare framför nationell lagstiftning (enligt artikel 7.5 i författningen) eller en annan lag, avbryta förfarandet väcka talan vid författningsdomstolen (enligt artikel 125.1). Den rättsliga bedömningen i författningsdomstolens avgörande blir då bindande för domstolen. Att talan väcks i författningsdomstolen befriar dock inte domstolen från dess skyldighet att meddela avgörande i målet i enlighet med lagen.

Författningsdomstolen

Författningsdomstolen Hlavná 110 042 65 Košice 1 SLOVAKIEN Tfn: +421 557207211 Fax: +421 556227639 (ordförande) e-post: info@concourt.sk Internet: <https://www.ustavnysud.sk>

Författningsdomstolen inrättades genom lag 460/1992 om Slovakien författning som ett oberoende domstolsorgan med uppgift att skydda författningen. Dess befogenheter och kompetens regleras i artiklarna 124–140 i författningen. I lag 38/1993 finns närmare uppgifter om domstolens organisation, om dess arbetsätt och om dess domares ställning.

I enlighet med § 79 i lag 38/1993 antog domstolen i plenum sin arbetsordning (lag 114/1993). I denna finns närmare uppgifter om domstolens interna förhållanden, som förberedandet av förhandlingar och avgöranden, vilken funktion plenum respektive senat har, vidare justitiesekreterare, domstolssekreterare och andra personer som arbetar på författningsdomstolen. Där finns också bestämmelser om disciplinförfaranden mot domare.

Författningsdomstolen inleder ett förfarande på begäran av

- a) minst fem ledamöter av nationalrådet,
- b) republikens president,
- c) regeringen,
- d) en domstol i samband ett avgörande,
- e) riksåklagaren,
- f) ombudsmannen, om fortsatt tillämpning av rättsregler enligt artikel 125.1 kan hota grundläggande fri- och rättigheter eller strida mot internationella överenskommelser som Slovakien har ratificerat,
- g) personer vars rättigheter regleras i artiklarna 127 och 127a i författningen.

Förfarandet inleds den dag då talan väcks i författningsdomstolen.

I artikel 127a regleras så kallat författningsöverklagande som kan ges in av en fysisk eller juridisk person som gör gällande att hans eller hennes grundläggande fri- eller rättigheter har kränkts genom ett beslut, en åtgärd eller ett förfarande.

Förutom allmänt obligatoriska uppgifter ska överklagande innehålla uppgift om följande:

- a) Vilka grundläggande fri- och rättigheter som den klagande hävdar har kränkts.
- b) Beslut, åtgärd eller förfarande varigenom grundläggande fri- eller rättigheter har kränkts.

c) Vem överklagandet riktar sig mot.

En kopia av det slutliga beslutet eller av en handling som beskriver åtgärden eller, om det rör sig om någon annan form av ingripande, dokumentation som styrker detta, ska bifogas överklagandet. Om den klagande kräver ekonomisk gottgörelse, ska ersättningskravet specificeras och motiveras. Parter i ärendet är då den klagande och den som klagomålet riktar sig mot. Författningsbesvär får inte hindra verkställighet.

På den klagandes begäran kan författningsdomstolen genom en interimistisk åtgärd skjuta upp verkställigheten av beslutet, åtgärden eller förfarandet i fråga. Det förutsätter att åtgärderna inte strider mot väsentliga offentliga intressen och att verkställighet vållar den klagande större skada än andra personer om det skjuts upp. Framförallt ålägger domstolen det organ som klagomålet riktar sig mot att tillfälligt avstå från att genomföra beslutet, åtgärden eller förfarandet. Domstolen ålägger också tredje part att temporärt avstå från de rättigheter som parten får genom beslutet, åtgärden eller förfarandet. En interimistisk åtgärd upphör att gälla när ett beslut i ärendet vinner laga kraft, såvida inte författningsdomstolen beslutar att upphäva den tidigare. En interimistisk åtgärd kan även upphävas på domstolens eget initiativ, om motivet till att den vidtogs inte längre gäller.

Författningsöverklagande kan bara användas om den klagande har uttömt alla rättsmedel eller andra rättsliga möjligheter som lagen tillhandahåller till skydd för dennes grundläggande fri- och rättigheter eller som denne har möjlighet att utnyttja enligt särskilda föreskrifter. Författningsdomstolen kan dock godta ett överklagande även om inte detta villkor är uppfyllt. Det förutsätter dock att den klagande kan åberopa godtagbara skäl för att inte ha uppfyllt villkoret. Författningsbesvär ska lämnas in senast två månader efter att beslutet, åtgärden eller det meddelade förfarandet har trätt ikraft. För åtgärder eller förfaranden räknas tidsfristen från den dag då den klagande haft möjlighet att få kännedom om dem.

Om den klagande återkallar sitt klagomål avbryter författningsdomstolen sitt förfarande, dock inte om ett återkallande vore oskäligt, framförallt på grund av att klagomålet rör ett beslut, en åtgärd eller ett förfarande som på ett särskilt allvarligt sätt kränker den klagandes grundläggande fri- eller rättigheter.

Författningsdomstolen utgår från fakta som belagts vid tidigare förfaranden, om den inte beslutar annat.

Om författningsdomstolen dömer till den klagandes fördel ska den ange vilka grundläggande fri- eller rättigheter som kränkts och vilka bestämmelser i författning, grundlag eller internationell överenskommelse kränkningen strider mot. Den ska även uppge vilket beslut, vilken åtgärd eller vilket förfarande som strider mot dessa bestämmelser. Om grundläggande fri- eller rättigheter kränkts genom ett beslut eller en åtgärd, ska författningsdomstolen upphäva åtgärden eller beslutet. Om så är möjligt ska författningsdomstolen även upphäva annat förfarande som kränkt grundläggande fri- eller rättigheter.

Om författningsdomstolen dömer till den klagandes fördel kan den

- a) förelägga den part som genom sin passivitet kränkt grundläggande fri- eller rättigheter att vidta åtgärder enligt särskilda föreskrifter,
- a) återförvisa ärendet till förnyad behandling,
- b) förbjuda fortsatt kränkande av grundläggande fri- eller rättigheter, eller
- c) förelägga den som kränkt grundläggande fri- eller rättigheter att återställa de tidigare förhållandena.

Författningsdomstolen kan också bevilja adekvat ekonomisk ersättning till den vars grundläggande fri- eller rättigheter kränkts. I så fall ska den myndighet som klagomålet riktar sig mot betala ut ersättningen till den klagande senast två månader efter det att domstolens avgörande trätt ikraft. Om författningsdomstolen upphäver beslutet, åtgärden eller förfarandet i fråga och återförvisar ärendet till förnyad behandling, måste den ansvariga myndigheten handlägga ärendet på nytt. Den är då bunden av författningsdomstolens rättsliga bedömning. Den part som fattat beslutet, vidtagit åtgärden eller verkställt förfarandet är bunden av författningsdomstolens avgörande så snart detta meddelats.

Nationella människorättsinstitut

Slovakiska nationella centrumet för mänskliga rättigheter

Kýčerského 5 811 05 Bratislava, SLOVAKIEN Tfn: + 421 2 20850111 + 421 2 20850114 Fax: + 421 2 20850135
e-post: info@snslp.sk Internet: <http://www.snslp.sk/>

Från och med den 1 januari 1994 verkar Slovakiska nationella centrumet för mänskliga rättigheter. Det inrättades av nationalrådet genom lag 308/1993 om inrättande av Slovakiska nationella centrumet för mänskliga rättigheter. Regeringens lagförslaget grundade sig på beslut nr 430 av den 15 juni 1993, där den biföll projektet att inrätta detta centrum med säte i Bratislava. Projektet tillkom för övrigt på Förenta nationernas initiativ. Lag 308/1993 om centrumets inrättande ändrades och kompletterades genom nationalrådets lagar 136/2003 och 365/2004. Den senare av dessa avsåg likabehandling på vissa områden, skydd mot diskriminering samt ändring och komplettering av några lagar (antidiskrimineringslagen). Genom nämnda lagar utvidgades uppgifterna för centrumet, som är ett oberoende rättssubjekt som ska slå vakt om mänskliga fri- och rättigheter, inbegripet barnens rätt.

Som oberoende rättssubjekt fyller centrumet en unik uppgift när det gäller mänskliga fri- och rättigheter, inbegripet barnens rätt samt likabehandling. Centrumet är Slovakien enda nationella organ för lika rättigheter, och har till uppgift att övervaka att principerna för likabehandling enligt antidiskrimineringslagstiftningen följs.

Verksamhet

Centrumets rättsliga ställning och verksamhet regleras i nationalrådets lag 308/1993 om inrättande av Slovakiska nationella centrumet för mänskliga rättigheter. Enligt § 1.2 i den lagen har centrumet i första hand följande uppgifter:

- Övervaka och utvärdera om mänskliga rättigheter och principerna för likabehandling respekteras i enlighet med särskild lagstiftning.
- Samla in och på begäran lämna information om rasism, främlingsfientlighet och antisemitism i Slovakien.
- Genomföra utredningar och studier om informationsförmedling på området för mänskliga rättigheter samt samla in och sprida information på detta område.
- Förbereda utbildningsaktiviteter och medverka vid informationskampanjer för ökad tolerans i samhället.
- Erbjuder rättshjälp till offer för diskriminering och intolerans.
- På fysiska eller juridiska personers begäran eller på eget initiativ avge expertutlåtanden i frågor som rör respekten för principerna för likabehandling i enlighet med särskild lagstiftning.
- Utföra egna undersökningar om diskriminering.
- Utarbeta och offentliggöra rapporter och rekommendationer om diskriminering.
- Tillhandahålla bibliotekstjänster.
- Erbjuder tjänster på området för mänskliga rättigheter.

Centrumet ska tillhandahålla juridisk rådgivning i frågor om diskriminering, vid yttringar av intolerans och när det gäller brott mot principerna om alla medborgares likabehandling. Centrumet har också en lagstadgad behörighet företräda parter i mål som rör kränkningar av principen likabehandling. Centrumets offentliggör varje år en rapport om respekten för mänskliga rättigheter i Slovakien.

Befogenheter

- Erbjuder rättshjälp till offer för diskriminering och intolerans.
- Fungerar som rättsligt ombud i ärenden om brott mot principerna om likabehandling.
- Har rätt att ålägga domstolar, åklagarmyndigheten, andra statliga organ, lokala myndigheter, intresseorgan och andra sammanslutningar att inom viss tid lämna information till centrumet om respekten för mänskliga rättigheter.

Hjälpmöjligheter

Alla fysiska eller juridiska personer som upplever sig ha blivit utsatta för diskriminering genom ovannämnda institutioners åtgärder eller passivitet kan vända sig till centrumet. I samband med att ett klagomål ges in ska den klagande fylla i alla nödvändiga uppgifter och bifoga allt relevant underlag.

Samarbete

Centrumet kan kräva att även icke-statliga organisationer som är verksamma på området för mänskliga fri- och rättigheter, inbegripet barnens rätt, ska lämna information om respekten för mänskliga rättigheter samt avtala med dessa organisationer om hur och i vilken omfattning information ska lämnas.

Förfarande

Medborgare kan ta initiativ

- skriftligen (genom formulär och underlag skickade med post, fax, e-post), eller
- personligen.

Ombudsman

Ombudsmannen

Nevádzova 5 821 01 Bratislava, SLOVAKIEN Tfn: +421 2 48287401 +421 2 43634906 Fax: +421 2 48287203 e-post: sekretariat@vop.gov.sk Internet: <http://www.vop.gov.sk/>

Enligt artikel 151a.1 i författningen är "ombudsmannen ett oberoende slovakiskt organ som med lagens hjälp ska skydda fysiska och juridiska personers grundläggande fri- och rättigheter i förfaranden mot offentliga myndigheter och andra offentliga organ, när dessas verksamhet, beslut eller passivitet strider mot rättsordningen". Enligt lag kan ombudsmannen medverka till att personer som verkar i offentliga organ hålls ansvariga för att ha kränkt fysiska och juridiska personers grundläggande fri- och rättigheter. Alla offentliga myndigheter är skyldiga att ge ombudsmannen den hjälp som krävs.

Till ombudsmannen kan alla vända sig som upplever att grundläggande fri- och rättigheter kränkts genom offentliga förvaltningsorgans verksamhet, beslut eller passivitet, om detta strider mot rättsordningen eller principerna för en demokratisk rättsstat. De grundläggande fri- och rättigheter som ombudsmannen ska bidra till att skydda anges i andra delen i författningen. Det handlar om grundläggande fri- och rättigheter (artiklarna 14–25), politiska rättigheter (artiklarna 26–32), minoriteters och folkgruppers rättigheter (artiklarna 33–34), ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter (artiklarna 35–43), rätten till skydd av miljö och kulturarv (artiklarna 44–45), rätten till domstolshjälp och annat rättsligt skydd (artiklarna 46–50), förföljda utlänningars asylrätt). De grundläggande fri- och rättigheterna anges dock även i internationella överenskommelser om mänskliga rättigheter och grundläggande friheter.

Ombudsmannen agerar på begäran av fysiska eller juridiska personer eller på eget initiativ. Ombudsmannen får inte ingripa i domstolarnas beslutsprocess eller vara part och kan inte heller väcka talan vid domstol, delges inte domstolsavgöranden och har inte rätt att överklaga. Ombudsmannen är inte behörig att lösa tvister mellan fysiska personer.

Alla har rätt att vända sig till ombudsmannen på följande sätt:

- Skriftligt till ombudsmannens kansli (med [post](#), [fax](#), [e-post](#), elektroniskt formulär).
- Personligen respektive genom muntlig registrering
- på ombudsmannens kansli alla vardagar kl 8.00–16.00 utan tidsbeställning,
- på vardagar i Slovakien regioner, men i regionerna krävs tidsbeställning via kontaktnummer.

Det ska tydligt framgå av klagomålet vad saken gäller, vilken myndighet klagomålet riktar sig mot och vad den sökande kräver.

För snabbast möjliga handläggning rekommenderas det samtidigt att den sökande bifogar alla underlag som kan bidra till att styrka dennes utsaga. Om klagomålet berör någon annan, ska inlämnaren även visa upp den berördes skriftliga samtycke till klagomålet eller en fullmakt för ändamålet.

Ombudsmannen handlägger inte anonyma klagomål där den klagande inte har uppgett fullständigt namn och adress (namn och säte i juridiska personers fall). Den klagande får begära att ombudsmannen hemlighåller hans eller hennes identitet. I så fall handläggs ärendet på grundval av en kopia av klagomålet, där det klagandes personuppgifter har tagits bort. Om en klagande begärt att dennes identitet ska hemlighållas, men initiativet

inte kan handläggas helt utan personuppgifter, ska den klagande skyndsamt underrättas om detta förhållande.

Samtidigt ska den sökande underrättas om att handläggningen bara kan fortsätta, om denne inom viss tid samtycker till att viss personuppgift får anges.

Ombudsmannens granskning

Om ombudsmannen finner att klagomålet till sitt innehåll utgör ett överklagande enligt processlagstiftningen, ett förvaltningsrättsligt överklagande eller ett författningsklagomål, ska ombudsmannen skyndsamt underrätta den klagande om det lämpligaste tillvägagångssättet.

Ombudsmannen ska vidta vissa åtgärder om han finner belägg för att en person är olagligt frihetsberövad, och exempelvis befinner sig i häkte eller fängelse, är föremål för militärt disciplinstraff, är i sluten vård eller på uppfostringsanstalt etc. Ombudsmannen ska då skyndsamt uppmana åklagarmyndigheten om att agera i enlighet med särskilda bestämmelser, och samtidigt meddela administrationen på platsen i fråga och den berörda personen.

Om klagomålet rör undersökning av ett myndighetsbeslut eller om ombudsmannen drar slutsatsen att ett sådant myndighetsbeslut strider mot lag eller annan bindande rättslig föreskrift, kan ombudsmannen lämna över ärendet till åklagare eller vidta annan åtgärd som den sökande ska underrättas om. Detsamma kan ske om den sökande föreslår åtgärder som omfattas av åklagarmyndighetens behörighet. Åklagarmyndigheten ska inom lagstadgad frist underrätta ombudsmannen om vilka åtgärder som har vidtagits för att avhjälpa situationen.

Ombudsmannen ska avvisa klagomål i följande situationer

- a) Om ärendet inte omfattas av ombudsmannens behörighet.
- b) Om saken är redan under handläggning av domstol och handläggningen kan inte uppskjutas, eller domstolen redan har meddelat avgörande i saken.
- c) Om saken är under utredning eller har utretts av åklagarmyndigheten.
- d) Om saken är under handläggning av en myndighet som inte omfattas av ombudsmannens behörighet, eller om en myndighet som inte omfattas av ombudsmannens behörighet redan har meddelat beslut i saken.
- e) Om den sökande återkallar sin ansökan eller meddelar att fortsatt granskning inte behövs, eller om de uppgifter som anges i § 13.4 inte har tillhandahållits eller inte har tillhandahållits inom den angivna tidsfristen.

Ombudsmannen kan avvisa ett klagomål om han finner att

- a) klagomålet inte berör inlämnaren och denne inte uppvisat den berördes skriftliga samtycke till att ge in ett klagomål eller motsvarande fullmakt,
- b) den berörda åtgärden eller händelserna vidtagits eller inträffat mer än tre år innan klagomålet lämnades in,
- c) initiativet är uppenbart obefogat,
- d) ansökan är anonym,
- e) ombudsmannen redan handlagt ärendet och inga nya omständigheter har framkommit.

Ombudsmannen ska underrätta den sökande om att ansökan har avvisats och om motiven till detta. Detta gäller dock inte om initiativet är anonymt.

Om granskningen visar att det inte är fråga om någon kränkning av grundläggande fri- och rättigheter, ska ombudsmannen skriftligen underrätta den klagande, men även den myndighet vars åtgärd, beslut eller passivitet som klagomålet gäller, om detta.

Om granskningen visar att grundläggande fri- och rättigheter har kränkts, ska ombudsmannen underrätta den

myndighet vars åtgärd, beslut eller passivitet som klagomålet gäller. Den ska samtidigt lämna förslag till åtgärder.

Den berörda myndigheten ska senast 20 dagar efter delgivningen av föreslagna åtgärder underrätta ombudsmannen om sina synpunkter på dennes slutsatser och om de åtgärder som har vidtagits.

Om ombudsmannen inte håller med om den berörda myndighetens synpunkter eller anser att vidtagna åtgärder är otillräckliga, ska den underrätta myndighetens överordnade organ. Om det inte finns något sådant överordnat organ ska regeringen underrättas.

Det överordnade organet (eller regeringen) ska enligt punkt 3 senast 20 dagar efter delgivningen underrätta ombudsmannen om vilka åtgärder som vidtagits.

Om ombudsmannen anser att vidtagna åtgärder är otillräckliga, ska han underrätta nationalrådet eller det organ som bemyndigats av nationalrådet om detta.

Ombudsmannen ska skriftligen meddela slutsatserna av granskningen och vilka åtgärder som vidtagits till den som lämnat in klagomålet och den vars grundläggande fri- och rättigheter kränkts genom en myndighets verksamhet, beslut eller passivitet.

Människorättsorganisationer för särskilda områden

• Jämställdhetsorgan

Slovakiska nationella centrumet för mänskliga rättigheter

Kýčerského 5 811 05 Bratislava, SLOVAKIEN Tfn: +421 220850111 +421 220850114 Fax: + 421 220850135 e-post: info@snslp.sk Internet: <http://www.snslp.sk/>

• Dataskyddsmyndighet

Dataskyddsmyndigheten bidrar till att skydda fysiska personers grundläggande fri- och rättigheter vid behandling av personuppgifter. Den fullgör sitt uppdrag oberoende från andra myndigheter och i enlighet med lag. I uppdraget ingår bland annat följande:

- Kontinuerligt övervaka skyddet av personuppgifter, informationssystemens registrering och dokumentationen om informationssystemen.
- Rekommendera registeransvariga åtgärder för att säkra skyddet av personuppgifter i informationssystemen.
- Utfärda en bindande ståndpunkt om myndigheten tvivlar på att bearbetningen av personuppgifter har en omfattning, ett innehåll, bearbetnings- och utnyttjandesätt som motsvarar eller är förenligt med bearbetningens syfte.
- Utfärda en bindande ståndpunkt vid tveksamheter om hur personuppgifter förs in eller ut ur landet.
- Utfärda en bindande ståndpunkt vid tveksamheter om informationssystemens registrering.
- Granska anmälningar enligt § 45, vidta åtgärder enligt § 44a på eget eller annans initiativ, utfärda korrigeringsåtgärder.
- Begära förklaringar från registeransvariga eller distributörer vid misstanke om lagöverträdelse.
- Kontrollera behandlingen av personuppgifter i informationssystemen.
- Utfärda sanktioner om det konstateras att lagens bestämmelser överträts.
- Underrätta brottsbekämpande organ vid misstankar om brott.
- Ansvara för registreringen av informationssystem och säkerställa tillgång till registreringsstatus.
- Delta i utarbetandet av allmänt bindande föreskrifter om skyddet av personuppgifter.
- Utfärda allmänt bindande föreskrifter, inom ramarna för sin behörighet.
- Yttra sig om lagförslag och förslag om andra allmänt bindande föreskrifter om bearbetning av personuppgifter.

- Minst vartannat år lägga fram en rapport för nationalrådet om personuppgiftsskyddets tillstånd.

Övriga

Centrumet för rättshjälp

Námestie slobody 12

P.O. BOX 18

810 05 Bratislava 15, SLOVAKIEN Tfn: +421 2 49683521

+421 2 49683522 Fax: +421 2 49683520 e-post: info@legalaid.sk Internet: www.legalaid.sk

Centrumet för rättshjälp bedriver verksamhet sedan den 1 januari 2006. Det är en statlig organisationen med säte i Bratislava, enligt lag 327/2005 om rättshjälp till medellösa personer. Centrumet har kanslier eller filialer i nästan alla länens centralorter, med undantag av Nitra och Trnava (dvs. i Bratislava, Banská Bystrica, Žilina, Košice, Prešov). Det finns också i andra slovakiska städer (Liptovský Mikuláš, Tvrdošín, Humenné, Hlohovec, Rimavská Sobota, Nové Zámky och Svidník).

Centrumet ger rättshjälp till personer som för att försvara sina rättigheter inte har resurser att betala rättslig hjälp till ordinarie arvode. Till alla fysiska personer som uppfyller kraven ger centrumet rättshjälp i medborgarrättsliga, arbetsrättsliga och familjerättsliga ärenden (bara tvister inom landet). I mellanstatliga tvister ges rättshjälp till alla fysiska personer som uppfyller lagens bestämmelser och har sitt hemvist eller sin stadigvarande vistelseort i en EU-medlemsstat. Rättshjälpen ges då i medborgarrättsliga, arbetsrättsliga, familjerättsliga och handelsrättsliga ärenden.

I ärenden med diskrimineringsaspekter har centrumet för rättshjälp befogenheter som överlappar nationella centrumets för mänskliga rättigheter. I sådana ärenden ska dessa organ samråda. Centrumets jurister möter främst diskriminering inom arbetslivet när detta gäller tillhörighet till folkgrupp.

Fysiska personer har rätt till rättshjälp på följande villkor: om de lever på existensminimum, om tvisten inte är utsiktslös och om tvistens värde överskrider minimilönen. Detta gäller dock inte om tvistens värde inte kan beräknas. Dessa villkor måste personen uppfylla hela tiden som rättshjälp tillhandahålls. Om den sökandes inkomster skulle överstiga den fastställda gränsen för existensminimum, får centrumet ändå godkänna rättshjälp om det motiveras av omständigheterna.

Man söker rättshjälp genom att lämna in ett ansökningsformulär, tillsammans med underlag som styrker uppgifterna i ansökan. De underlag som styrker att den sökande lever på existensminimum får inte vara äldre än tre månader. Ansökan ska innehålla den sökandes namn och efternamn, fast eller tillfällig bostadsadress samt födelsenummer. På uppmaning ska den sökande inom rimlig tid (minst tio dagar) komplettera med ytterligare uppgifter och underlag, som är avgörande för bedömningen av om rättshjälp är berättigad. Den sökande ska medverka i förfarandet. Ansökan lämnas in på det kansli som är lämpligast, med tanke på den sökandes fasta eller tillfälliga bostad. Den sökande måste lämna fullständiga och sanningsenliga uppgifter både i ansökan och vid underhandskontakter. Centrumet ska besluta om ansökan inom trettio dagar från delgivningen av ansökan som uppfyller de krav som föreskrivs i lag. Denna frist får inte förlängas och beslutet kan inte överklagas. Om rättshjälp beviljas, ska centrumet utse en advokat som personens ombud i domstol, om så krävs för att försvara dennes intresse. Om rättshjälp inte beviljas, ska beslutet innehålla uppgifter enligt särskilda föreskrifter. Det ska också innehålla information om att den sökande kan lämna in en ny ansökan, om skälen till beslutet skulle bortfalla. Centrumet kan besluta att rättshjälp inte ska fortsätta, om den berättigade personen inte samarbetar eller utan skäl hindrar förfarandet. Av samma skäl kan centrumet besluta att inte bevilja rättshjälp på nytt.

Tillhandahållandet av rättshjälp vid tvister över gränserna regleras i § 17–21 i lag 327/2005, om slovakisk domstol är behörig. Det regleras i § 22–24c i den lagen, om domstol i annan medlemsstat än Slovakien är behörig.

Centrumet för internationellt rättsligt skydd av barn och ungdom

Špitálska 8 P.O. Box 57 814 99 Bratislava, SLOVAKIEN Tfn: + 421 2 20463208 +421 2 20463248 Fax: + 421 2 20463258 e-post: cipc@cipc.gov.sk Internet: <https://www.cipc.gov.sk>

Centrumet för internationellt rättsligt skydd av barn och ungdom är ett statligt organ som verkar i Slovakien. Det

inrättades den 1 februari 1993 av ministeriet för arbete, familj och sociala frågor. Det var ministeriets första underställda organisation och dess uppgift är att trygga och rättsligt skydda barn och ungdom i gränsöverskridande frågor.

Verksamheten regleras i lag 305/2005 om socialt och rättsligt skydd av barn och om förmyndarskap. Centrumet ska se till att internationella överenskommelser följs liksom EU:s rättsregler. Det ska konkret göra följande:

- Förmedla underhåll som utverkas enligt internationella överenskommelser.
- Fungera som centralt organ vid internationella bortföranden av barn.
- Fungera som centralt organ vid internationella adoptioner enligt internationella överenskommelser.
- Utfärda intyg enligt internationella överenskommelser.
- Uppfylla andra uppgifter för socialt och rättsligt skydd av barn över gränserna enligt särskilda föreskrifter.
- Tillhandahålla gratis familjerättslig rådgivning med utländska inslag, framför allt med avseende på underhåll, vård av underåriga och adoption.
- Samarbeta med kontaktorgan i fördragsstater, med centrala organ i fördragsstater, med representationer, centrala statliga organ, banker, filialer till utländska banker, lokala statliga organ, lokala organ och ackrediterade personer.

Senaste uppdatering: 27/02/2023

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.